

Division Nära årsrapport 2021

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Styrning och uppföljning	4
Divisionens organisation.....	4
Balanserad styrning.....	5
Sammanfattande måluppfyllelse i perspektiv	5
Produktion, tillgänglighet mm	7
Väsentliga personalförhållanden	9
Anställda och arbetad tid	9
Frånvaro.....	12
Ekonomiskt resultat	13
Periodens utfall	13
Resultatutveckling	13
Netto- samt kostnadsutveckling.....	16
Resultatförbättring mot prognosbedömning i oktober	17
Uppföljning av kostnader och förlorade intäkter pga. Covid-19	18
Ekonomiska handlingsplaner	18
Investeringar	19
Uppföljning av internkontroll	20

Sammanfattning

Division Nära har under 2021 fastställt en ny organisationsstruktur bestående av sex verksamhetsområden, VO Folktandvård och fem geografiska verksamhetsområden i primärvård. En övergripande planering och prioritering av arbetsuppgifter som bygger på den nya organisationen är framtagen och förankrades på divisionens chefsdag i november.

År 2021 har fortsatt att präglas av pandemin. Medarbetare i primärvården har arbetat med PCR-tester, smittspårning och med vaccinationer, samt delvis varit omplacerade till somatisk specialistsjukvård på grund av Covid 19. Arbete som rör pandemin har gjort att den ordinarie produktionen är lägre än normalt. Andelen uppskjuten vård som beräknas kunna tas om hand genom att ta in inhyrd personal och öka mottagningsverksamheten beräknas vid halvårskiftet till sju procent för att i december ha sjunkit till tre procent av primärvårdens totala produktion 2021. Pandemin till trots så har primärvården samma, relativt höga nivå på andel medicinska bedömningar inom tre dagar, den s.k. trean i vårdgarantin. Även besvarade telefonsamtal är på ungefär samma nivå som innan pandemin.

Digitalen är breddinförd i primärvården under 2021 och de digitala besöken fortsätter att öka både som antal och som andel av totala vårdkontakter. Införandet av digitalen har varit ett tids- och resurskrävande utvecklingsarbete i primärvården som gjort att andra strategiska åtgärder har fått stå tillbaka och pausats under året.

Det ekonomiska resultatet, 19,1 mnkr, är bättre än prognostiserat vilket i stor utsträckning beror på ersättningen som tillfaller hälsocentralerna och egenprovtagningen för PCR-testning. Därutöver har divisionen erhållit nationella medel för bland annat återställande av vård samt god och nära vård. Vissa åtgärder med syfte att nå kostnadsänkning har utförts under andra halvåret, men där effekterna förväntas uppkomma under 2022. I slutet av året tillfördes även ekonomisk prestationsersättning för tillgängligheten. Folktandvården har ett underskott på 23,2 mnkr med anledning av avsaknaden av tandläkare i kombination med en väl optimistisk intäktsbudget.

Antalet årsarbetare har ökat med närmare 8 procent eller 86 heltider i primärvården när den totala arbetstiden inklusive inhyrd personal räknas ihop under år 2021. Den ökande arbetstiden beror främst på de visstidsanställda medarbetare som rekryterats till vaccinationsmottagningarna och till smittspårningen, men består också av mer tillsvidareanställda sjuksköterskor och undersköterskor. Minskningen av tillsvidareanställd personal har skett inom Folktandvården som har 37 färre tillsvidareanställda medarbetare under året. Pensionsavgångar förklarar en del av minskningen, men främsta orsaken är konkurrensen från privata vårdgivare. Sjukfrånvaron i divisionen är lägre än förra året, men fortsatt högre än normalt, utan pandemi.

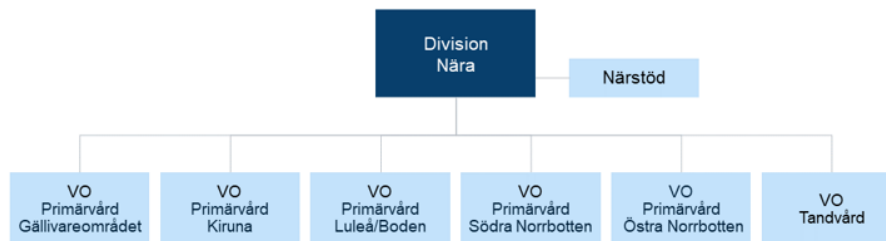
Styrning och uppföljning

Divisionens organisation

Division Nära är organiserad i en stab och sex verksamhetsområden:

- VO Folktandvård
- VO primärvård – Gällivareområdet
- VO primärvård – Östra Norrbotten
- VO primärvård – Kirunaområdet
- VO primärvård – Luleå/Boden
- VO primärvård – Södra Norrbotten

Den centrala smittspårningsenheten sorterar under VO primärvård Södra Norrbotten. Telefonrådgivning 1177 sorterar under VO primärvård, Luleå/Boden. Länsenheten för barn- och ungdomshälsa sorterar tills vidare under divisionschefen. Vaccinmottagningarna sorterar under respektive VO i primärvård där de geografiskt är belägna. Divisionen har också forskningsverksamhet för Obstruktiv Lungsjukdom, de s.k. OLIN-studierna, som sorterar under Division Nära centralt.

Balanserad styrning

Region Norrbotten tillämpar balanserad styrning vilket innebär att verksamheten beskrivs, planeras och följs upp utifrån fem perspektiv:

Samhälle

Medborgare

Verksamhet

Medarbetare

Ekonomi

Samma modell används på alla nivåer i regionen, på så sätt skapas en tydlig logik i styrningen från politik till verksamhet.

Regionfullmäktige har inom respektive perspektiv fastställt strategiska mål. Utifrån dessa fastställer regionstyrelse och nämnder framgångsfaktorer. Divisionerna har indikatorer och mått som ska bidra till värderingen av måluppfyllelse i de strategiska målen. Måluppfyllelsen följs upp i två delårsrapporter samt i årsrapport.

Sammanfattande måluppfyllelse i perspektiv

Perspektiv	Regionens strategiska mål	Bedömning	Framgångsfaktor
Samhälle	Ett livskraftigt län	■	Attraktiva livsmiljöer finns i hela Norrbotten
Medborgare	Trygg norrbottning med god livskvalitet	●	En god vård med hög tillgänglighet
			Jämlik och jämställd hälsa genom främjande och förebyggande åtgärder
			Kvinnor, män, flickor och pojkar är delaktiga i samhällets utveckling
Verksamhet	God, nära och samordnad vård	●	Förflyttning mot öppna vårdformer
			Ett personcentrerat förhållningssätt där patienten är en aktiv och självklar partner
			En samordnad vård utifrån individens behov
			Verksamheten använder bästa tillgängliga kunskap
			En hållbar verksamhet med hög säkerhet
Medarbetare	Hållbar kompetensförsörjning	●	Tillgänglig och rätt använd kompetens
			Ledarskap och medarbetarskap som främjar förbättring och förnyelse
			Hållbar arbetsmiljö

Perspektiv	Regionens strategiska mål	Bedömning	Framgångsfaktor
			Ansvarsfullt chefs- och medarbetarskap
Ekonomi	Långsiktigt hållbar ekonomi	●	Verksamheten håller sina ekonomiska ramar
			Kostnadseffektiv verksamhet

Samhälle

Den samlade bedömningen är att divisionens måluppfyllelse i perspektivet samhälle med dess två styrmått är uppfyllt. Fler filialer och servicepunkter har öppnats under året och besöken till dessa ökar. Redan per augusti hade Division Nära ingått lokal samverkan med samtliga kommuner för förbättrade levnadsvanor.

Medborgare

Den samlade bedömningen är att divisionens måluppfyllelse i perspektivet Medborgare som innehåller 14 olika styrmått är delvis uppnådd. Möjligheter till digital kontakt med hälsocentralerna har ökat och väljs i större utsträckning som en möjlighet att få hjälp av hälsocentralen. Telefontillgängligheten har sjunkit något under året totalt i länet, men största problemet är att variationen är stor och förbättring behöver göras vid ett flertal hälsocentraler. Ett stort andra ligger på en konstant hög tillgänglighet. Målet att andel patienter som får en medicinsk bedömning inom tre dagar ska vara 100 procent är inte uppnått men primärvården har, i förhållande till riket i övrigt en hög tillgänglighet. Genomförda hälsosamtal ligger på grund av pandemin på en låg nivå. Folktandvården har lyckats väl med förebyggande insatser mot barn och unga.

Verksamhet

Perspektivet verksamhet bedöms vara delvis uppnått. Framgångsfaktorerna handlar om att vården ska bedrivas utifrån individens behov och att i större omfattning kunna erbjuda vård närmare patienten och i öppnare vårdformer till de som har behov att mer regelbunden vård. Samt att verksamheten ska bedrivas på ett patientsäkert sätt. Bedömningen är att planerade utvecklingsinsatser, t.ex. att minska 80 åringarnas behov av besök på akuten och att inte arbetet med GAP-analyser för LPOer har kommit i gång enligt tidigare planering är på minussidan. Det som kompenserar är Folktandvårdens goda följsamhet till mätning och till riktlinjer för kläd och hygienregler.

Medarbetare

Divisionens måluppfyllelse i perspektivet Medarbetare bedöms delvis uppfyllt. Sjukfrånvaron minskade något i förhållande till föregående år, men både år 2020 och 2021 påverkas ju av pandemin. Folk tandvården har uppdaterat samtliga kompetensförsörjningsplaner. Antalet arbetade timmar har ökat i och med primärvårdens omfattande ökande engagemang i folkhälsoarbete som bl.a medfört visstidsanställningar.

Ekonomi

Den samlade bedömningen är att divisionens måluppfyllelse i perspektivet Ekonomi som innehåller 15 olika styrmått delvis har uppnåtts per december. Divisionen svarar grönt på sex styrmått varav ett är att verksamheten bedrivs inom budget. De nationella medlen som tillskjutits divisionen har gjort att styrmåttet är grönt. Styrmåttet att antalet nya digitala tekniska lösningar med arbetssätt ska öka med en digital lösning inom folk tandvården jämfört med ifjol har uppnåtts. Verksamhetsområdet har startat upp med Medspeech för säker kommunikation med externa rådgivare, vidare har man integrerat SMS i realtid i tandvårdssystemet samt att man har startat webbborder – elektroniska beställningar av tandtekniska arbeten. Det har även initierats en förstudie för att integrera tandvården system FVIS. Några styrmått har prioriterats bort och är inte aktuella i den nya divisionen.

En fullständig redovisning av måluppfyllelse för framgångsfaktorer och styrmått finns i bilaga.

Produktion, tillgänglighet mm

Produktionen i primärvården består 2021 till stor del av provtagningar och vaccinationer mot Covid 19 och som inte är medräknade i ordinarie produktion som redovisas i tabellen nedan där vaccinationsmottagningarna är bortfiltrerad. Ca 60 procent av alla besök till sjuksköterska i primärvården under 2021 har registrerats vid en vaccinationsmottagning och drygt hälften av sjuksköterskans producerade besök har gjorts i covidvården. Utöver vaccinationer så har primärvården också arbetat med testning och smittspårning mot Covid 19. Den uppskjutna vården bedömdes i december 2021 vara ca 16500 besök vilket motsvarar ca 3 procent av de totala produktionen.

Besök	202112	202012	Förändring %	Varav antal distansbesök 202112	Varav antal distansbesök 202012	Förändring distansbesök %	Distansbesök % av totalen 202112
Läkarbesök	232 103	230 630	0,6%	40 752	45 356	-10,2%	17,6%
Primärvård NLL	232 103	185 274	0,6%	40 752	45 356	-10,2%	17,6%
Ovriga vårdgivarbesök	377 757	399 610	-5,5%	52 016	34 408	51,2%	13,8%
Primärvård NLL	377 757	399 610	-5,5%	52 016	34 408	51,2%	13,8%
Totalt Antal besök	609 860	630 240	-3,2%	92 768	79 764	16,3%	15,2%

Folk tandvården har en tydlig målsättning att patienterna ska bli färdiga vid så få besök som möjligt vilket följs via måttet ”FettB” (Färdig på ett besök/andelen färdigbehandlade direkt vid undersökning)

Detta för att förbättra patientflödena och öka den värdeskapande tiden. Utfallet för året speglas under delen Medborgare.

En hög andel "FettB" vid samma bemanning och förbättrade flöden vid lä-
nets kliniker ska medföra att antalet besök bli färre över tid.

Antal genomförda besök är 168 000 under 2021. Det är en minskning med 7
procent mellan åren 2020 och 2021. Jämfört med 2019 så har andelen besök
sjunkit med 19 procent.

Under samma period har antalet Tandvårdspersonal minskat i Folktandvår-
den. Coronapandemin har medfört ökad andel avbokade besök samt högre
frånvaro vid klinikerna vilket även det påverkar antalet besök.

Alla tre ovan nämnda faktorer har tillsammans medfört att antalet besök i
tandvården minskat under perioden.

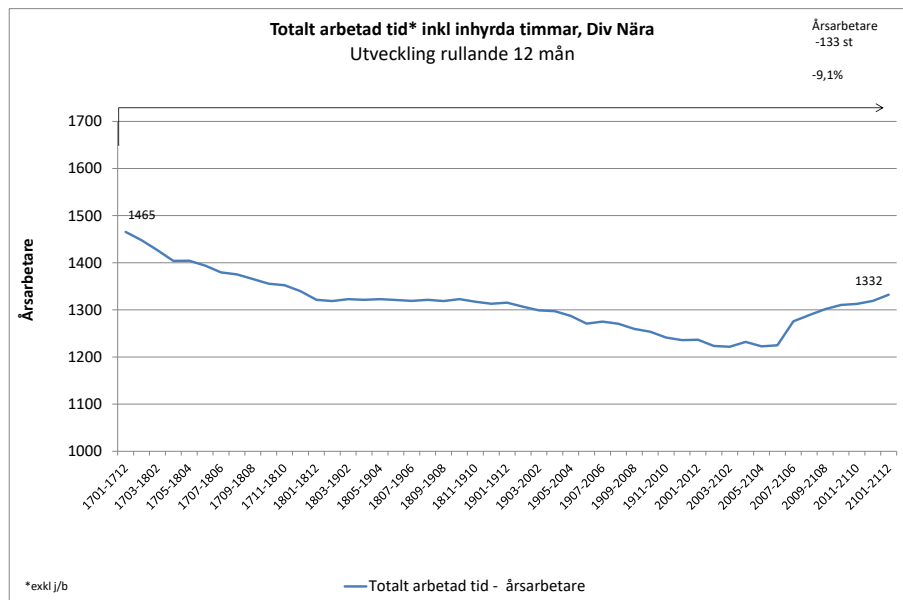
En utförlig redovisning av produktion, tillgänglighet mm finns i bilaga.

Väsentliga personalförhållanden

2021 är ett år som präglats av pandemin utifrån det uppdrag divisionen har av testning, smittspårning och vaccination av länets medborgare. Det har krävts stora rekryteringsinsatser för klara uppdragen men det har även varit nödvändigt att omfördela personal såväl inom som mellan divisioner. Utmaningarna med att bemanna verksamheterna har varit krävande för cheferna på grund av hög frånvaro och ökade uppdrag i kombination av viss personalomsättning. Divisionen har stora svårigheter med att rekrytera framförallt distriktsläkare och tandläkare, men fler bristyrken finns såsom sjuksköterskor och tandhygienister.

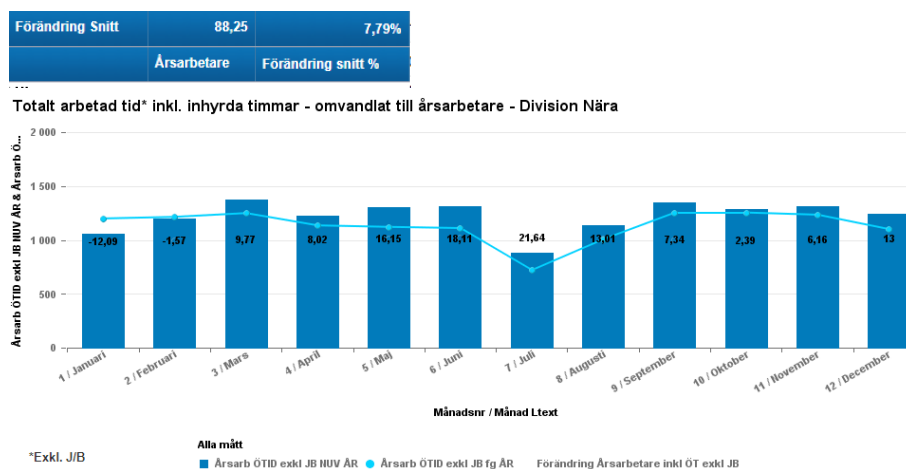
Anställda och arbetad tid

Arbetad tid omvandlat till årsarbetare, rullande 12 mån, år 2017-2021

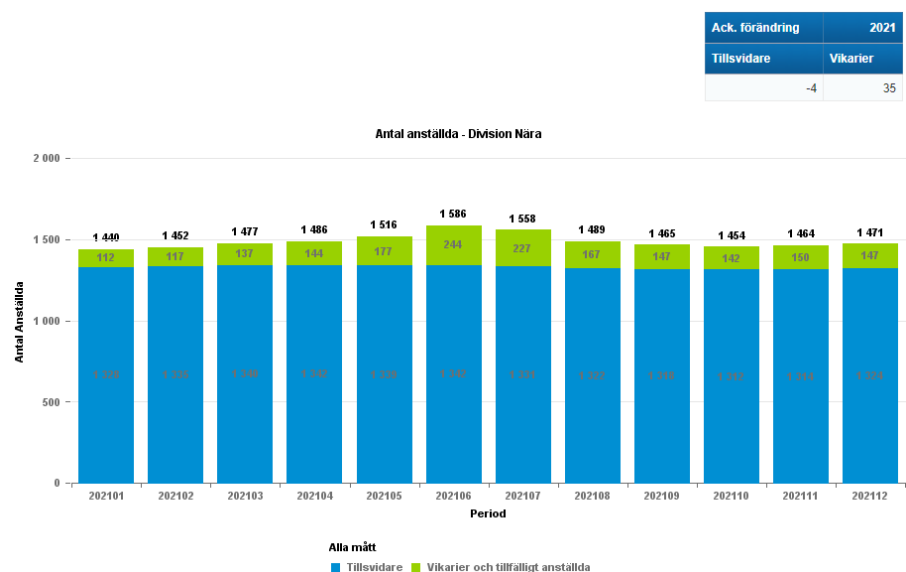
Under en femårsperiod har divisionen minskat med 133 årsarbetare.

Arbetad tid omvandlat till årsarbetare

Den totalt arbetade tiden inklusive inhyrda omräknat till årsarbetare har ökat med 7,63 procent (86,42 årsarbetare). Ökningen beror framförallt på anställningarna till vaccinatinsmottagningarna.

Antal anställda

Det genomsnittliga antalet tillsvidareanställda i divisionen har minskat under året (-4) medan antalet vikarier ökat med 35 anställda.

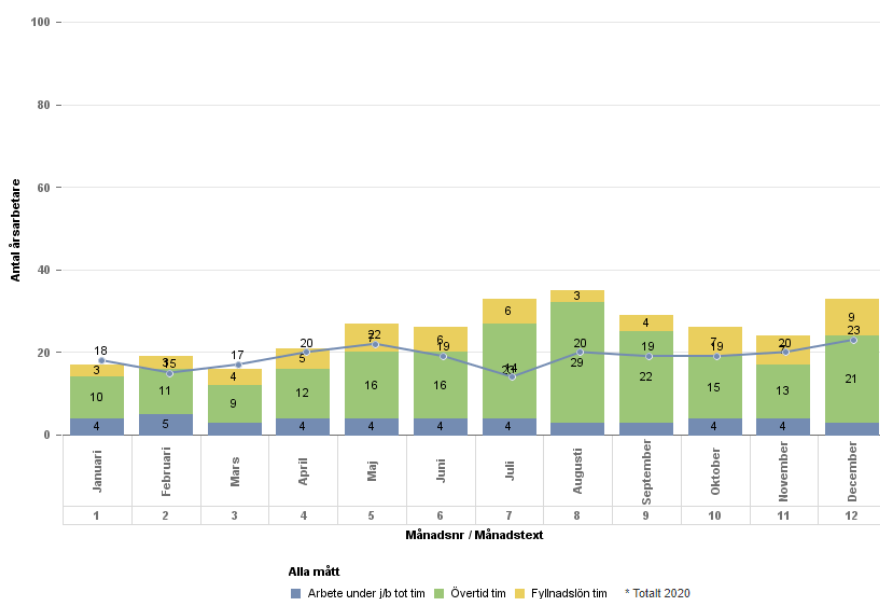
Under 2021 har primärvården oförändrat antal anställda läkare medan antalet sjuksköterskor har ökat med 11 och undersköterskor med 14 anställda. Även tillfälligt anställda sjuksköterskor har ökat för att bemanna vaccinationsmottagningarna.

Folk tandvården står för den största förändringen av antalet anställda där trenden är tydligt nedåtgående. Det är 37 färre tillsvidareanställda 2021. En del av förklaringen är pensionsavgångar men konkurrensen från privata

vårdgivare ökar allt mer. På grund av pandemin har utlandsrekrytering av tandläkare varit begränsad och trenden är att folktandvården har haft svårt att behålla dessa medarbetare inom länet, mycket på grund av vårt geografiska läge. Samtidigt har konkurrensen om tandhygienister ökat och även inom denna yrkesgrupp är det svårare att rekrytera. Med färre tandläkare minskar också behovet av tandsköterskor.

Extratid

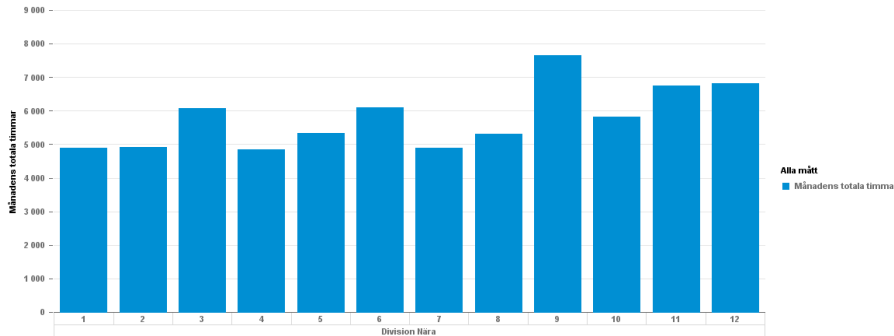
För 2021 uppgår extratiden i genomsnitt till 26 årsarbetare vilket är en ökning med 7 årsarbetare jämfört med föregående år.

Jour och beredskap har minskat med 1 årsarbetare medan övertiden har ökat med 6 årsarbetare och fyllnadsstiden med 2 årsarbetare. Ökningen av extratid har en tydlig koppling till bemanningen av vaccinationsmottagningarna samt svårigheter med att lösa sommarbemanningen inom primärvården men kan även förklaras av att personal från hälsocentralerna i viss mån varit utlånade till covidvård. Rekryteringen till sommarvikarier har varit svårare under 2021 jämfört med tidigare år.

Inhyrda

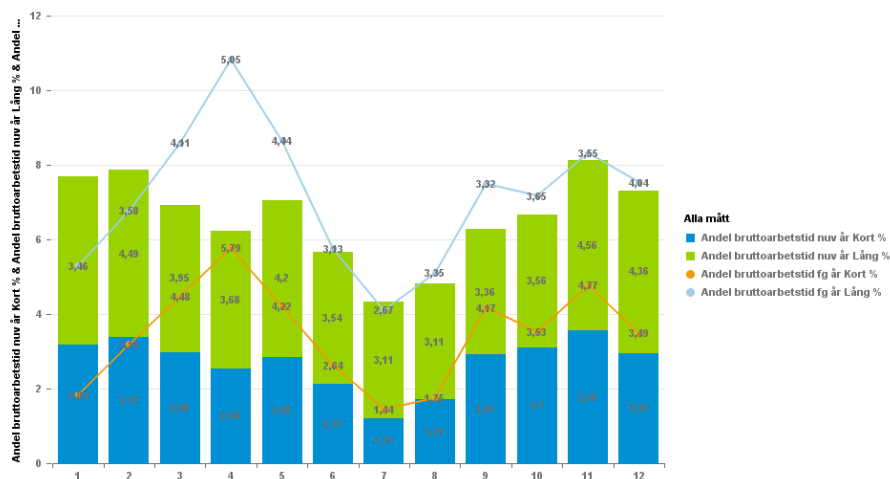
Under år 2021 har den inhyrda personalen ökat med 2,6 årsarbetare i jämförelse med föregående år. Det totala antalet inhyrda timmar uppgår till 69 432 vilket motsvarar 36 årsarbetare.

Inhyrning sker främst av läkare (35,7 årsarbetare) vilket grundar sig i de stora rekryteringsutmaningar som råder inom primärvården. Behovet av att hyra in sjuksköterskor har ökat under årets sista månader, främst beroende på ökad sjukfrånvaro. I kombination med ökat antal arbetsuppgifter. På grund av svårigheter att hyra in sjuksköterskor har avropen inte kunnat tilläggas. Behovet av inhyrda har sammanfattningsvis varit större än vad utfallet för 2021 visar.

Frånvaro

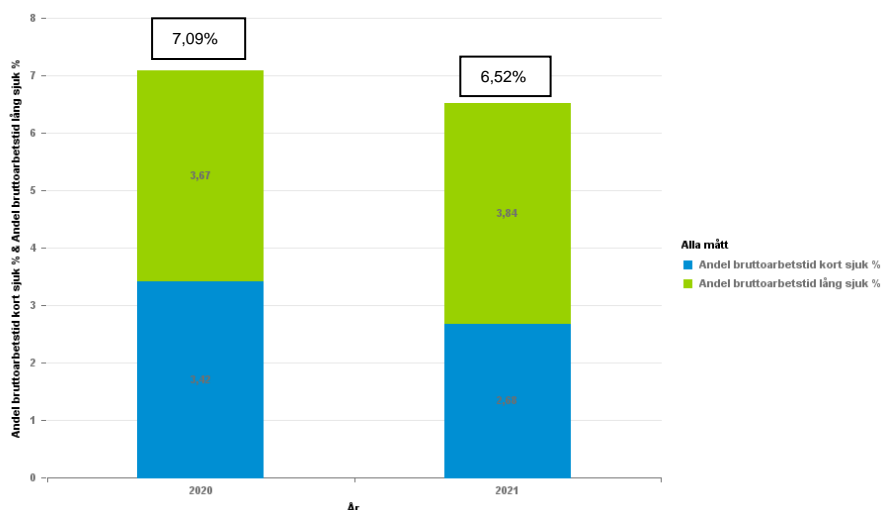
Sjukfrånvaro månad för månad

6,52%

6,52%

Sjukfrånvaro helår, 2020 jämfört med 2021

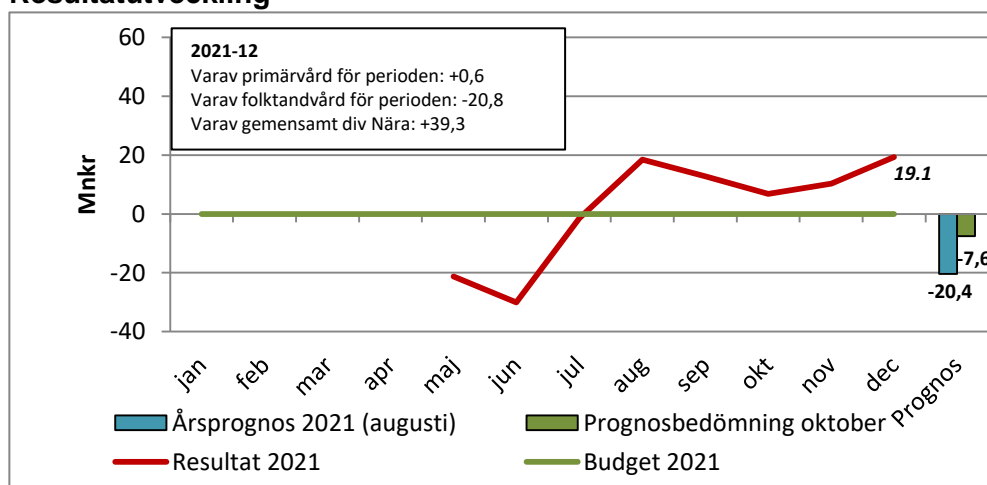
Den totala sjukfrånvaron för 2021 uppgår till 6,52 procent vilket är en minskning med 0,57 procent i jämförelse med 2020. Korttidssjukfrånvaron har minskat med 0,74 procent medan långtidssjukfrånvaron ökat med 0,17 procent.

Folktandvården står för den högsta sjukfrånvaron med 8,36 procent. Primärvården Gällivareområdet har haft lägst sjukfrånvaro med totalt 4,82 procent. Samtliga verksamhetsområden har under året minskat sin korttidssjukfrånvaro. Långtidssjukfrånvaron har ökat inom primärvården Luleå/Boden, södra Norrbotten samt Folktandvården. Den höga sjukfrånvaron förklaras av pandemin bland annat utifrån de restriktioner som råder.

Ekonomiskt resultat

Periodens utfall

Resultatutveckling

Divisionens utfall per december uppgår till 19,1 mnkr. I divisionens utfall ingår flerfaldiga nationella medel. De största nationella posterna avser ersättning för vaccinationsmottagningarna, 97 mnkr, samt ersättning för egenprovtagningen (covid-19) och hälsocentralernas PCR-tester med 166,4 mnkr. Divisionens uppskattade kostnader för PCR-testerna bedöms till ca 115 mnkr.

Divisionen har även fått nationella medel avseende programområdena; god och nära vård och psykisk hälsa, samt återställning av vård med totalt 45,5 mnkr. Under december har divisionen dessutom erhållit 12,9 mnkr i ersättning enligt tilläggsöverenskommelsen om ökad tillgänglighet i hälso- och sjukvården 2021.

För vaccinationsverksamheten kompenseras divisionen med motsvarande kostnader och PCR-testerna ersätts enligt statlig fastställd taxa.

En sammanställning av divisionens nationella medel finns i årsrapportens bilaga under ekonomiavsmittet.

Prognosbedömningen per oktober var -7,6 mnkr. Orsaken till förändringen består framförallt av att divisionen erhållit nationella medel i slutet av året som inte räknats in i prognosen, totalt 26,9 mnkr.

VO	Verksamhetsområde	Utfall Mnkr 2021 - 12	Period- budget Mnkr	Budgetavv Mnkr	Avvikelse prognos 2021-10
46	VO Folktandvård	-20,8	2,8	-23,6	-21,7
64	VO Primärvård Luleå-Boden	-13,7	0,0	-13,7	-21,8
65	VO Primärvård Kiruna	0,2	0,0	0,2	0,9
66	VO Primärvård Gällivareområdet	9,1	0,0	9,1	4,7
67	VO Primärvård Södra Norrbotten	3,4	0,0	3,4	2,2
68	VO Primärvård Östra Norrbotten	1,6	0,0	1,6	-0,7
69	VO Nära gemensamt	39,3	-2,8	42,1	28,7
	Summa:	19,1	0,0	19,1	-7,6

Folktandvårdens utfall är 23,6 mnkr sämre än budget. Den största avvikelsen ligger i rörliga tandvårdsintäkter; -33,1 mnkr. Cirka 24 mnkr av denna avvikelse förklaras av sjukfrånvaro. Nettoeffekten efter avdrag för minskade personal- och materialkostnad är ca -10,3 mnkr. Resterande avvikelse beror på brist på kliniskt erfaren tandvårdspersonal där alltför stor andel av tiden måste läggas på prioriterade patientgrupper med lägre intäkter och mindre andel tid kan läggas på betalande vuxna där vårdintäkterna är högre.

Primärvården Luleå-Boden gör ett underskott med 13,7 mnkr. Underskottet beror till stor del på hög kostnad för inhyrda läkare på grund av brist på distriktsläkare. Åtta av tio hälsocentraler har behov av inhyrda läkare, där behovet är störst hos Björknäs hälsocentral med 16 mnkr. Antalet inhyrda läkarveckor har dock minskat, men då veckopriserna är högre än tidigare blir kostnaden högre än föregående år, total kostnad för i år är 56,6 mnkr. Perso-

nalkostnaden inklusive inhyrd personal är dock 1,9 mnkr lägre i år än föregående år då det samarbetas mellan hälsocentralerna. Personal har också varit utlånad till sjukhusens covidvård.

Under året har 3 600 patienter listat om sig från regiondrivna hälsocentraler till vårdcentralen Hermelinen och Norra Hamn. Det innebär ett minskning med ca 14 mnkr i vårdpengsersättning. Dock minskar även kostnader när patienter lämnar en hälsocentral.

Verksamhetsområdets överskott på intäktssidan beror till största delen på ersättning för nationella medel och PCR-tester. Ersättningen för PCR gav 19,3 mnkr i år. På kostnadssidan står PCR för cirka 11,6 mnkr i ökade kostnader för Lab, material och personal.

Primärvården Kiruna gör ett överskott med 0,2 mnkr. Orsaken till överskottet beror på ökade intäkter från PCR/snabbtest med 2,9 mnkr och andra nationella medel med 1,3 mnkr som betalats ut under november och december.

Personalkostnader inklusive inhyra läkare, Lab och sjukvårdsmaterial har en negativ avvikelse om 1,4 mnkr. De ökade kostnaderna fördelar sig på covid, mer personal samt ökade vårdkostnader. På personalsidan finns dyra lösningar med barnmorskor som är bosatta på andra orter, ökade kostnader för övertid, sommaravtal samt utlåning av personal till vårdavdelningar. Ökningen av övertid avser läkarsekreterare som skriver bort diktat samt sjuksköterskor som går in för andra med anledning av sjukfrånvaro.

För att möta upp de vårdköer som skapats under pandemin har Kiruna hälsocentral stärkt upp med läkare och undersköterska dagtid. De har även haft öppet under helgdagar med mottagningsverksamhet för diabetespatienter då läkare, sjuksköterska och undersköterska funnits på plats.

Primärvården i Gällivareområdet gör ett överskott om 9,1 mnkr. Orsaken till överskottet beror på ökade intäkter från PCR/snabbtest med 6 mnkr, utskrivningsklara patienter om 4 mnkr samt erhållna nationella medel med 2,1 mnkr. Gällivareområdet har erhållit nationella medel för återställande av vård, tillgänglighet samt arbete för en jämlik ungdomsmottagning.

På kostnadssidan finns en negativ avvikelse till kostnader för bakteriologi Lab och personal inklusive inhyrda läkare. Ökningen av inhyrda läkare avser Pajala hälsocentral. Samarbetet med läkare från Jokkmokks hälsocentral har avslutats under året på grund av att Jokkmokk har mindre tillgång till läkare med anledning av pensionering samt att läkare slutat. Ökningen av personalkostnaderna avser lån av personal till sjukhuset och utökning av OBS-platser vid brist av vårdplatser på sjukhuset under pandemin.

Primärvården i Södra Norrbotten gör ett överskott på 3,4 mnkr. I utfallet ingår ersättning för PCR tester med 11,5 mnkr. Under december fick verksamhetsområdet även nationella medel och tillgänglighetsersättning med 6,6 mnkr. Samtidigt är intäkterna för 0-besök/frikort lägre både i november och

december på grund av att taket för årets ersättningsnivå uppnåtts vilket påverkar resultatet negativt med cirka 3 mnkr.

Kostnaden för inhyrd personal är 1,6 mnkr dyrare i december än snittet för fjärde kvartalet.

Primärvården i Östra Norrbotten gör ett överskott på 1,6 mnkr. I utfallet ingår ersättning för PCR/snabbtest med 17,2 mnkr samt nationella medel med 3,3 mnkr för bland annat BT-läkare, återställning av vård och tillgänglighetsersättning.

På kostnadssidan finns negativa avvikelser för personalkostnader inklusive inhyrda, Lab kostnader, vårdmaterial och förmånläkemedel. I avvikelserna för material avser 2,9 mnkr kostnader för är kopplade till pandemin. Den negativa avvikelserna inom personalkostnaden avser lönekostnader och kostnader för inhyrda läkare. Medarbetare inom verksamhetsområdet har arbetat på sjukhuset och periodvis har OBS-avdelningen haft en utökning av vårdplatser vid brist av plaster på sjukhuset. Detta har medfört ökade lönekostnader.

Inom verksamhetsområdet Nära gemensamt finns redovisningen för egenprovtagningen av PCR-tester. Testverksamheten gör ett överskott om 27 mnkr. Verksamhetsområdet har även under december erhållit nationella medel med 3,7 mnkr för god och nära vård. Medlen godkändes först i december. Semesterlöneskulden för primärvården ger ett överskott på 4,9 mnkr. Budgeten har inte varit i balans med antalet uttagna semesterdagar under året.

Netto- samt kostnadsutveckling

	Utfall 2021	Ack ökn per april	Ack ökn per aug	Ack ökn per dec
Intäkter	1 739 878	18,9%	18,4%	13,7%
Personal	-981 024	1,8%	6,4%	6,0%
Inhyrd personal	-107 749	-4,2%	2,5%	9,0%
Vårdmaterial	-221 058	117,5%	76,4%	35,3%
Läkemedel	-266 860	-4,5%	-0,5%	0,9%
Köp av verksamhet/tjänster	-94 359	-5,4%	-0,4%	1,2%
Sjukresor och sjuktransporter	-2 869	-32,8%	20,3%	33,2%
Övriga kostnader	-269 911	11,8%	13,9%	14,3%
Nettokostnadsutveckling	-203 953	-29,2%	-28,9%	-19,6%
Kostnadsutveckling	-1 943 995	8,5%	10,9%	8,9%

Kostnadsutvecklingen för året ligger på 8,9 procent jämfört med förra året. Kostnadsökningen av vårdmaterial är hög, men har minskat över året. Ökningen beror främst på kostnader för Lab, vilket hänger ihop med PCR-provtagningen. Personalkostnaderna har ökat med 6 procent vilket gör 55 mnkr där personalen vid vaccinationsmottagningarna utgör merparten av ökningen. Folk tandvården minskar sina personalkostnader jämfört med fjolåret.

Ökningen av inhyrda uppgår till 9 procent och gör 9 mnkr. Största ökningen finns inom VO Primärvård Södra Norrbotten, orsaken är att ta igen den uppskjutna vården.

Intäkterna för perioden har ökat med 13,7 procent motsvarande 210 mnkr, vilket gör att nettokostnadsutvecklingen minskat med 19,6 procent jämfört med 2020. Intäktsökningen kommer från nationella ersättningar (PCR-tester, vaccinationer mm),

Resultatförbättring mot prognosbedömning i oktober

Luleå-Bodens förbättrade utfall mot prognosbedömningen beror på nya beviljade nationella medel. I december fick Luleå-Boden 5,1 mnkr i nationella medel för ”Tillgänglighet (3:an) sept.-nov” samt 2,1 mnkr för ”Nära vård för specialistsjukvårdens patienter”. Dessutom blev ersättningen för levnadsvanearbete 0,3 mnkr högre än beräknad prognos.

Kiruna visar ett sämre resultat än per prognosbedömningen. Orsaken beror på återbetalning om 400 tkr till Kiruna kommun avseende en felaktig utbetalning. Detta var inte känt i oktober.

Gällivareområdet visar ett bättre resultat än prognosbedömningen. Orsaken beror på högre intäkter avseende nationella medel och mer ersättning för PCR/snabbprover än planerat. Personalkostnaderna är lägre beroende på att röntgen i Pajala inte haft någon vikarie då utrustningen har datoriserats samt frånvaro på vårdavdelningen som till viss del ersatts av enhetschef i brist på vikarier.

Östra Norrbotten visar ett bättre resultat än prognosbedömningen. Orsaken beror till största delen på ökade intäkter, nationella medel och ersättning för PCR/snabbtester.

Inom verksamhetsområdet Nära gemensamt återfinns divisionens gemensamma kostnader. Orsaken till ett bättre resultat än prognosbedömningen är att området under december erhållit nationella medel med 3,7 mnkr för god och nära vård. Medlen godkändes i december. Semesterlöneskulden för primärvården ger ett överskott på 4,9 mnkr. Det var inte taget hänsyn till vid prognosbedömningen.

Uppföljning av kostnader och förlorade intäkter pga. Covid-19

De covidmärkta personalkostnaderna kommer från primärvården där merparten avser löner, en mindre del avser övertid, jour och beredskap. Av övriga kostnader avser 3,1 mnkr folktandvårdens merkostnader kopplat till sjukvårdsmaterial. Resterande, 9,3 mnkr, avser köpta tjänster, sjukvårdsmaterial, laboriematerial och inhyrd sjukvårdspersonal.

	mnkr
Personalkostnader	11,1
Övriga kostnader	12,4
Summa:	23,5

Ekonomiska handlingsplaner

Primärvården (tkr)

Radetiketter	Uppdrag 2021	Utfall dec	Periodis dec	Prognos T 3	Återstår	
					UPPDRAG 2021	Uppfyllt uppdrag
☒ Kalix	9 800	701	9 800	750	9 099	9%
Inhyrd personal	1 800	701	1 800	750	1 099	50%
Personalkostnader	8 000	0	8 000	0	8 000	0%
☒ Luleå / Boden	42 038	9 766	42 038	8 380	32 272	19%
Ej definierade åtgärder	25 424	0	25 424	0	25 424	0%
Inhyrd personal	3 500	2 310	3 500	2 050	1 190	59%
Läkemedel	600	400	600	400	200	65%
Personalkostnader	10 900	6 440	10 900	5 563	4 460	50%
Övriga kostnader	1 614	616	1 614	367	998	6%
☒ Piteå	3 700	563	3 700	600	3 137	12%
Inhyrd personal	1 900	0	1 900	0	1 900	0%
Personalkostnader	1 800	563	1 800	600	1 237	25%
Totalsumma	55 538	11 030	55 538	9 730	44 509	17%

Primärvården har i sin plan att minska på inhyrd personal, personalkostnader, läkemedel och övriga kostnader med totalt 55 mnkr. Kostnadsreduceringen per december ligger på 11 mnkr, (17 procent).

Kalix

Ingen effekt på OBS-avd. och ingen förväntad effekt. Kalix hälsocentral har en 50 procentig effekt på reducering av inhyrda läkare eftersom de mist ordinarie läkare.

Luleå-Boden

Hälsocentralerna arbetar intensivt med att minska antalet stafettläkarveckor, men Luleå och Boden är uppdraget att reducera kostnaden för timvikarier. Pandemin har gjort det svårt att sänka kostnaderna fullt ut. Målet att öka prestationsersättningarna uppnås inte och har nedprioriterats under pandemin. Det finns även en stor post som inte är definierad.

Piteå

I Arjeplog har kostnaden för egen personal minskat med 81 procent av planen

och i Hortlax uppnås planen till 26 procent. På Hällan inte alls. Varken Arjeplog eller Älvsbyn har lyckats med den rekrytering som krävs för att minska behovet av inhyrd personal.

Folktandvården(mnkr)

(Mkr)	Uppdrag 2021	Utfall 2021
Tandvårdsmaterial	6,7	2,9
Lokalkostnader	1,8	2,2
Övriga rörelsekostnader	1,9	2,0
Totalt	10,4	7,1

Den ekonomiska handlingsplanen för Folktandvården innehåller tre delar.

1. Folktandvården ska anpassa materialkostnaden till bemanningsläget och fortsätta vara kostnadsmedvetna. Svinn ska undvikas och endast upphandlade leverantörer ska anlitas. Det interna tandtekniska laboratoriet ska nyttjas i första hand och endast när full intern kapacitet är nådd ska externa, upphandlade, leverantörer kontaktas.
2. Som en konsekvens av lägre bemanning och förändrad demografi i regionen måste Folktandvårdens lokalytor minskas och användas mer effektivt. Hyresavtal ska sägas upp på ett sätt som minimerar risken för att tvingas betala hyra, el och lokalvård i lämnade lokaler.
3. Verksamhetsområdets övriga rörelsekostnader ska minskas i nivå med den förändrade klinikstrukturen. Resekostnader ska minskas som följd av ökad användning av digitala tjänster.

Folktandvården uppfyllde målet för sänkta lokalkostnader och övriga rörelsekostnader, men endast 43 procent av målet för sänkta materialkostnader. En förändring i materiallagret i december ökar kostnaderna med 1,7 mkr. För att i framtiden sänka materialkostnaderna läggs fokus på kostnadsmedvetenhet och att handla inom avtal.

Investeringar

Under 2021 har röntgensystem till hälsocentraler installerats. Reinvesteringar av tandvårds och medicinsktekniska utrustningar har genomförts enligt plan.

Typ av investering (mnkr)	Planerat 2021 (Ram 2021)	Beslut 2021 (från ram 2021)	Utfall beslut före 2021	Utfall beslut 2021	Summa utfall 2021
MT-utrustning	34,3	21,8	8,1	17,8	25,9
IT-utrustning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga inventarier	0,4	1,1	0,0	0,5	0,5
Totalt	34,7	22,9	8,1	18,3	26,4

Uppföljning av internkontroll

Redovisning av genomförda internkontroller i Folk tandvård

nr	Kontrollaktivitet	Kontrollmetod	Utfört	Uppföljning/resultat	Eventuella åtgärder/ förändringar
	Avser år	2021			
1	Flödeseffektivitet	Kontrolleras genom ett särskilt styrkort med uppföljning av andelen teamtandvård och andel patienter färdiga på ett besök. Gränsmål finns upprättade med signalfärg (grönt, gult och rött).	Vecko- och Månadsvis	Uppföljning sker månatligen aggregerat från klinik- upp till divisionsnivå. Resultatet speglas på Insidan samt på kliniker- nas och stabens pulstavla. Dialog om ut- fallet sker varje vecka via konceptet chef-till-chef där analys och åtgärder pre- senteras med signalfärger (grönt, gult och rött).	Upprättar handlingsplan för områden med särskilda behov, teamtandvårds-utbildning, utö- kad intern rörlighet mm.
2	Effektiv barntandvård	Kontrolleras genom ett detaljerat styrkort med uppföljning av tidsåt- gång för olika yrkeskategorier samt försening. Delmåttan rangordnas, poängsätts och presenteras som ett enhetligt styrmått tillsammans med teamtandvård och färdig på ett be- sök, se flödeseffektivitet ovan.	Månatli- gen	Uppföljning sker månatligen aggregerat från klinik- upp till divisionsnivå. Resul- tatet speglas på Insidan samt på kliniker- nas och stabens pulstavla.	Omfördelar resurser inom länet, fortlö- pande fastställs bästa kända arbetssätt i länet, förslag till regionledningen om för- längda revisionsintervall för munfriska unga vuxna mm.
3	Förändringsledarskap	En kvalitativ analys av ledarskap och resultat sker löpande.	Löpande	Löpande uppföljning av ekonomiskt re- sultat och flödeseffektivitet mm.	Punktinsatser där förändringsledarskapet varit svagt, exempelvis praktisk handled- ning på plats.

4	Förändring klinikstruktur och samlokalisering med primärvården	Genomfört eller inte (J/N)	DÅ04,08 ,12	Avstämning mot verksamhetsplanen	Samlokalisering mellan hälsocentral och folktandvårdsklinik planeras i Haparanda under 2022.
5	Återställning regionersättning till samma nivå som i andra regioner	Genomfört eller inte (J/N)	DÅ04,08 ,12	Avstämning mot verksamhetsplanen	Efter omorganisationen prioriterades ovanstående åtgärd bort och genomfördes inte.
6	Kostnader för patienters sjukresor och språktolkar flyttas från FTV	Genomfört eller inte (J/N)	DÅ04,08 ,12	Avstämning mot verksamhetsplanen	Efter omorganisationen prioriterades ovanstående åtgärd bort och genomfördes inte.

Redovisning av genomförd interkontroll i primärvård

Kontrollmetod	Kontrollfrekvens	Kontroll-utförare	Riskägare	Rapportering
Kostnadsytterfall: Granskning i syfte att analysera kvalitetsbrister.	En gång per år	Kvalitetsansvarig	Divisionschef	Årsrapport 2021

Jämförelsedata när det gäller kostnadsytterfall inom primärvården saknas. Internkontrollen planerades när primärvården ingick som en del i Division Närsjukvård och är inte längre aktuell.